

travelbook

Drezno i Saksonia

Bezdroża

Mistrzowska **ERGO**
#ochrona **HESTIA**

Autor przewodnika: Andrzej Kłopotowski

Redaktor prowadzący: Paweł Sondej

Redakcja: Łukasz Karolewski

Korekta: Urszula Czerwińska

Opracowanie kartograficzne: Magdalena Kroczak

Źródło pochodzenia danych kartograficznych:

OSM (www.openstreetmap.org)

Redakcja techniczna i skład: Sabina Binek

Projekt okładki: Ewa Jarocka; materiały graficzne na okładce zostały wykorzystane za zgodą Shutterstock Images LLC.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawnictwo Helion dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?bedrt2>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzje.

Wydanie II

ISBN: 978-83-283-4546-1

Copyright © Helion, 2018

- **Kup książkę**
- **Poleć książkę**
- **Oceń książkę**
- **Księgarnia internetowa**
- **Lubię to!**
- **Nasza społeczność**

Spis treści

ATRAKCJE DREZNA I SAKSONII	6
INFORMACJE PRAKTYCZNE	11
PRZED WYJAZDEM	12
Wybór czasu podróży	12
Mapy, rozmówki, przewodniki	12
Formalności wizowo-paszportowe, przekraczanie granic	13
Co zabrać?	13
DOJAZD	14
Podróż samolotem	14
Podróż samochodem	14
Podróż pociągiem	15
Podróż autobusem	15
NA MIEJSCU	16
Transport publiczny	16
Samochód	16
Noclegi	16
Wyżywienie	16
Pamiątki	17
INFORMATOR A-Z	18
INFORMACJE KRAJOZNAWCZE	23
KRAJOZNAWCZE ABC	24
Charakterystyka geograficzno-przyrodnicza	24
Polityka	25
Gospodarka	28
SPOŁECZEŃSTWO	29
Ludność	29
Religia	29
KULTURA I SZTUKA	30
KUCHNIA SAKSONII	34

DREZNO _____ 35

ŚRODKOWA SAKSONIA _____ 85

MIŚNIA _____ 86

RADEBEUL _____ 96

MORITZBURG _____ 99

PIRNA _____ 102

SZWAJCARIA SAKSOŃSKA _____ 107

WSCHODNIA SAKSONIA _____ 115

GÖRLITZ _____ 116

ŻYTAWA _____ 128

LÖBAU _____ 136

BUDZISZYN _____ 140

BAD MUSKAU _____ 147

POŁUDNIOWA SAKSONIA _____ 151

CHEMNITZ _____ 152

ZWICKAU _____ 163

FREIBERG _____ 168

OLBERNHAU _____ 174

ANNABERG-BUCHHOLZ _____ 179

SCHNEEBERG _____ 181

ZACHODNIA SAKSONIA _____ 185

LIPSK _____ 186

MITTWEIDA _____ 207

COLDITZ _____ 210

GRIMMA _____ 212

TORGAU _____ 215

INDEKS _____ 219

Spis planów i map

Drezno - Nowe Miasto	64
Drezno	76–77
Miśnia	86
Görlitz	116
Budziszyn	141
Chemnitz	155
Lipsk	188–189

Legenda

- Świątynia chrześcijańska (kościół, cerkiew, zbor)
- Synagoga, inny obiekt związany z kulturą żydowską
- Meczet, inny obiekt związany z kulturą muzułmańską
- Świecki obiekt zabytkowy
- Ruina trwała, obiekt archeologiczny
- Muzeum, galeria
- Inna atrakcja
- Atrakcja przyrodnicza
- Atrakcyjny obiekt przyrody nieożywionej
- Punkt informacji turystycznej
- Dworzec kolejowy
- Dworzec autobusowy
- Stacja metra
- Lotnisko
- Obiekt noclegowy (dowolnego typu)
- Kemping
- Obiekt gastronomiczny (dowolnego typu)
- Supermarket, sklep, targ, bazar
- Kawiarnia internetowa, strefa Wi-Fi
- Poczta
- Ośrodek zdrowia, szpital
- Apteka
- Policja
- Inny obiekt (sklep, biuro, kasa itp.)
- Plaża
- Kąpielisko, basen
- Przystań promowa, port

REZYDENCJE I ZAMKI

Pałac myśliwski Moritzburg

Podmiejska rezydencja zachwyca do dziś barokowym przepychem. Zwiedzających zaskakuje sypialnia, do której udekorowania wykorzystano dwa miliony ptasich piór.

Park Mużakowski

Rozciąga się na obu brzegach Nysy Łużyckiej. Rezydencja, którą stworzył książę Hermann Ludwik Heinrich von Pückler-Muskau, to przykład parku krajobrazowego w stylu angielskim.

Twierdza Königstein

Górska twierdza wznosząca się na skale, zawieszona nad płynącą w dole Łabą. Jedna z największych atrakcji Szwajcarii Saksońskiej.

Zamek Hartenfels

Renesansowa rezydencja Wettinów w Torgau. W historii zapisała się jako miejsce, gdzie Marcin Luter konsekrował pierwszą kaplicę zbudowaną zgodnie z reformacyjnymi zasadami.

Zwinger w Dreźnie

Wzniesiona przez Augusta Mocnego rezydencja została z pietyzmem odbudowana po wojnie. Dziś uchodzi za jeden z najpiękniejszych barokowych pałaców w Europie.

Atrakcje
Drezna
i Saksonii

Kup książkę

Poleć książkę

NAJWAŻNIEJSZE ŚWIĄTYNIE

Frauenkirche i Kościół Dworski w Dreźnie

Dwie perły baroku. Pierwsza świątynia, podniesiona z gruzów, znów góruje nad staromiejską częścią Drezna. Druga to mauzoleum Wettinów.

Kościół św. Tomasza w Lipsku

Świątynia, która na stałe zapisała się w historii muzyki. Kantorem był tu Jan Sebastian Bach. Tutaj też znajduje się grób artysty.

Ruiny klasztoru Altzella

Dziś to romantyczny park stworzony w miejscu średniowiecznego opactwa, które było ośrodkiem życia duchownego.

Katedra NMP we Freibergu

Średniowieczna perełka, gdzie styl romański przeplata się z gotykiem. Ozdobami są tu niezwykłe ambony.

Klasztorzy Marienthal i Marienberg

Dwa założenia we wschodniej części landu, nazywane katolickimi wyspami w ewangelickiej Saksonii.

Kup książkę

Poleć książkę

NAJCIĘKAWSZE MUZEA

Muzeum Porcelany w Miśni

Wizyta w Miśni pozwala poznać proces wytwarzania porcelany. Na wystawie pokazywane są przedmioty wykonywane na miejscu, a także porcelana z różnych zakątków świata.

Wystawa *Terra mineralia* we Freibergu

Zamek w tym górniczym miasteczku skrywa wspaniałą kolekcję minerałów. Nawiązuje w ten sposób do tradycji regionu Rudaw.

Muzeum NRD w Radebeul

Placówka, która dzięki tysiącom eksponatów dokumentujących życie codzienne w NRD pozwala odbyć podróż w czasie.

Zwinger i Zamek w Dreźnie

Skrywają skarby kolekcjonowane przez Wettinów. Najpiękniejsze eksponaty znajdują się w Galerii Starych Mistrzów i Kolekcji Porcelany na terenie Zwingeru oraz w tzw. Zielonym Sklepieniu na Zamku.

Muzeum Alberta Horcha oraz kolekcja trabantów w Zwickau

Coś dla miłośników motoryzacji. Pierwsza z placówek pozwala obcować z samochodami marek Horch, Audi, Wanderer i DKW, produkowanymi na początku XX w. Druga – z produktem, który w czasach NRD był prawdziwym obiektem westchnień.

Kup książkę**Poleć książkę**

ZABYTKI KULTURY LUDOWEJ

Kurort Seiffen

Miasteczko w Rudawach, które słynie z produkcji drewnianych zabawek.

Obercunnersdorf

Najciekawsza z wiosek w Krainie Domów Przysłupowych. Z uwagi na niezwykłą zabudowę w całości została uznana za zabytek.

Niederzöwitz i Olbernhau

Niewielkie miejscowości w Rudawach. W pierwszej można zobaczyć, jak produkuje się papier. W drugiej – jak wytopiano metale.

Budiszyn i Kamenz

Dwa najważniejsze ośrodki mniejszości łужиckiej w Saksonii. Kulturę przybliży Muzeum w Budziszynie.

Kup książkę

Poleć książkę

Dojazd

PODRÓŻ SAMOŁOTEM

Z Warszawy można dolecieć do Drezna samolotem linii lotniczych Lufthansa. Podróż wymaga jednak przesiadki we Frankfurcie, co wiąże się z kilkugodzinnym oczekiwaniem. Port lotniczy w Dreźnie położony jest 10 km na północ od miasta, przy węźle, w którym łączą się autostrady numer 4 (prowadząca do Görlitz) i numer 13 (w stronę Berlina). Z lotniska w Dreźnie do stacji Neustadt dojeżdżają pociągi osobowe. Podróż trwa ok. 25 min.

PODRÓŻ SAMOCHODEM

Po zbudowaniu autostrady A2 z Warszawy do Świecka oraz drogi ekspresowej S8 na odcinku między Łodzią a Wrocławiem, czas przejazdu z Warszawy do Drezna znacząco uległ skróceniu. Dziś dystans

▼ Nabrzeże Łaby w Dreźnie

ok. 700 km – jadąc autostradą – lub ok. 620 km – w przypadku jazdy drogą S8 – pokonamy w ok. 6,5 godz. Oczywiście doliczyć trzeba do tego ewentualne przystanki. Wybierając autostradę A2, trzeba pamiętać, że przejazd jej znacznym fragmentem jest płatny. W sumie to ok. 80 zł.

Z południa Polski, na przykład z Krakowa, przejazd samochodem zajmuje ok. 5 godz. Do pokonania jest ok. 520 km. Podróż autem z Wrocławia do Drezna trwa niecałe 3 godz. Ze stolicy Dolnego Śląska kierowcy mają do pokonania 270 km.

Po stronie niemieckiej do dyspozycji kierowców są dobrej jakości autostrady. Jeśli jedzie się przez Świecko, na wysokości Berlina należy odbić na autostradę nr 13, prowadzącą do Drezna. Zmierzając dalej na zachód, dotrze się do rozjazdu z autostradą nr 9, prowadzącą przez Dessau do Lipska. Z Frankfurtu do Drezna

można też pojechać skrótem, kierując się na Beeskow i Lübben (za tą miejscowością wjeżdża się na autostradę), ale to boczna droga, na której nie można się zbyt rozpędzić. Z południa Polski należy jechać autostradą A4, która za granicą przechodzi w niemiecką „czwórkę”, prowadzącą przez Görlitz, Budziszyn i Drezno do Chemnitz.

Poruszanie się po Saksonii nie nastęrcza problemów. Drogi mają wystarczające oznakowanie, by kierowcy mogli dotrzeć do interesujących miejsc. Są utrzymane w dobrym stanie.

PODRÓŻ POCIĄGIEM

Niedawno między Wrocławiem i Jelenią Górą a Dreznem z powrotem uruchomiono połączenie kolejowe, które obsługują Koleje Dolnośląskie. W ciągu doby są 4 kursy, czas przejazdu wynosi ok. 3,5 godz. Cena biletu z Wrocławia wynosi 83 zł (dwudniowy tam i z powrotem

100 zł), a z Jeleniej Góry 67 zł (dwudniowy 75 zł).

Oczywiście możliwa jest też podróż kombinowana. Najważniejsze to dotrzeć do Zgorzelca. Następnie trzeba na piechotę przejść do Görlitz. Z lokalnego dworca odjeżdżają już pociągi do stolicy Saksonii.

PODRÓŻ AUTOBUSEM

Autobus też nie jest najlepszym środkiem komunikacji, jakim dotrzemy do Drezna. Z Warszawy Zachodniej na lotnisko w Dreźnie jeżdżą autobusy w barwach Eurolines oraz Ecolines. Później do centrum trzeba już dotrzeć kolejką. Podobnie wygląda kwestia dojazdów z Wrocławia. Jeśli chodzi o inne miasta Polski, to do Drezna da się dojechać np. z Opola, Legnicy i Katowic. Można też załapać się na autobusy rejsowe kursujące np. z Rygi do Stuttgartu, które po drodze zatrzymują się w Dreźnie.

Kup książkę

Poleć książkę

Krajoznawcze ABC

CHARAKTERYSTYKA GEOGRAFICZNO- -PRZYRODNICZA

Saksonia jest jednym z 16 krajów związkowych tworzących Niemcy. Trzydzieściami z nich to regiony, natomiast trzy to miasta wydzielone (Berlin, Brema i Hamburg). Saksonia położona jest na terenie dawnej Niemieckiej Republiki Demokratycznej. Od wschodu graniczy z Polską, od południa zaś z Czechami. Za sąsiadów ma też cztery inne landy: Bawarię, Turyngię, Saksonię-Anhalt oraz Brandenburgię.

Land zajmuje powierzchnię 18,4 tys. km² i jest jednym z najmniejszych krajów związkowych tworzących Niemcy. Od zachodniego krańca Saksonii do wschodniego jest raptem 218 km. Z południa na północ – tylko 168 km.

Land dzieli się na 10 powiatów oraz 3 miasta na prawach powiatu (Drezno, Lipsk, Chemnitz). Niniejszy przewodnik został podzielony na pięć części: Drezno, Środkowa Saksonia (m.in. Miśnia, okolice Drezna), Wschodnia Saksonia (m.in. Görlitz, Budziszyn, Żytawa), Południowa Saksonia (m.in. Rudawy, Chemnitz, Zwickau) oraz Zachodnia Saksonia (m.in. Lipsk).

Najważniejszą rzeką Saksonii jest dziś bez wątpienia Łaba (Elbe). Przepływa przez Pirnę, Drezno, Miśnię i Torgau. I raz na jakiś czas w bezwzględny sposób przypomina o swoim istnieniu. Tylko w XXI w. już dwukrotnie zalewała miasta. Po raz pierwszy w roku 2002, po raz drugi w 2013. To duże powodzie, ze skutkami których nadrzeczne miasta nierzadko zmagają się do dziś.

Saksoński odcinek Łaby liczy 180 km. Istotną rolę – naturalnej granicy – spełnia druga rzeka – Nysa Łużycka (Lausitzer Neisse). Tworząc granicę między Niemcami a Polską, oddziela również m.in. Görlitz od Zgorzelca czy Bad Muskau od Łęknicy. Z mniejszych rzek wyróżnić można Muldę (Mulde), przepływającą m.in. przez Zwickau i Colditz, a także Białą Elsterę (Weiße Elster).

Saksonia nie ma właściwie większych jezior. Wspomnieć należy za to o zbiornikach wodnych tworzonych na skutek zalewania kopalni odkrywkowych węgla brunatnego. Powstają one w północno-wschodniej części regionu, w rejonie miast Seiftenberg i Hoyerswerda (zwanego po Łużycy Wojerocy).

Krajobraz Saksonii nie należy do zbyt urozmaiconych. Od granicy z Polską aż po Lipsk rozciąga się pas zwany Hügelland, gdzie wysokość nad poziomem morza waha się od 120 do 280 m. Bardziej zróżnicowany krajobraz zaczyna się na południe od tego pasa, bliżej granicy z Czechami. Ciągnie się tu pasmo górskie Rudawy (po niemiecku Erzgebirge, po czesku Krušnohoří). Ta jeszcze do niedawna górnicza kraina, dziś stara się promować dziedzictwem poprzemysłowym. Bliżej granicy z Polską znajdują się Góry Żytawskie (Zittauer Gebirge). Najwyższym szczytem Saksonii jest Fichtelberg w Rudawach, liczący 1215 m n.p.m.

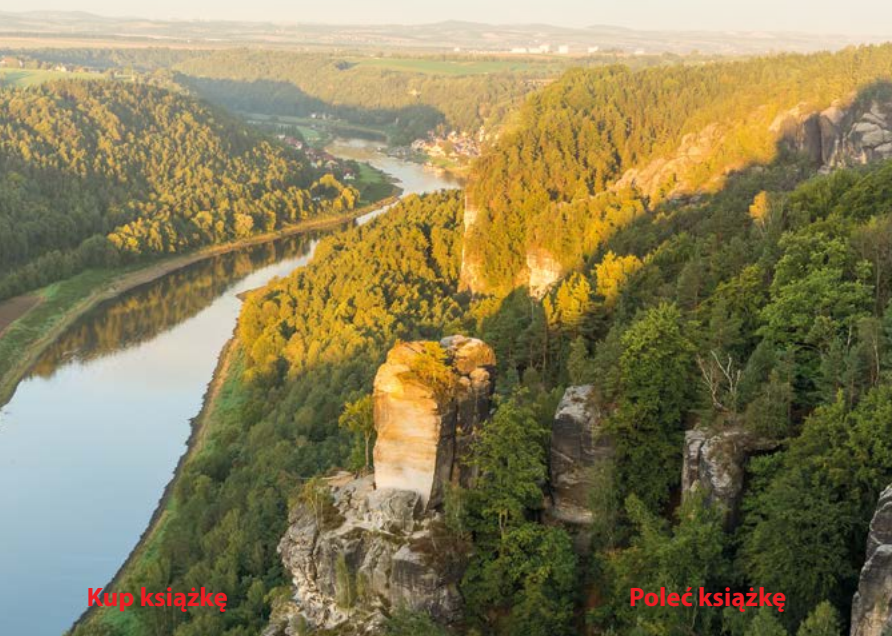
Klimat Saksonii właściwie nie różni się od tego, z jakim na co dzień mają do czynienia mieszkańcy Dolnego Śląska. Latem termometry zazwyczaj pokazują powyżej 20–25°C. Zdarzają się też dni, kiedy

temperatura przekracza 30°C. Zimą słupki rtęci rzadko pokazują ujemną temperaturę – zazwyczaj oscyluje wokół 0°C.

POLITYKA

Tradycje demokratyczne w regionie sięgają 1918 r., kiedy powołano Republikę Saksonii i doprowadzono do abdykacji Fryderyka Augusta III. Kilka miesięcy później, już w 1919 r., władzę przejęła Izba Ludowa, która ogłosiła konstytucję Wolnego Państwa Saksonii.

Saksonia ma dziś własny parlament (Landtag), a także rząd. Kadencja trwa pięć lat – ostatnie wybory odbyły się w 2014 r. Koalicję rządzącą tworzą Unia Chrześcijańsko-Demokratyczna (CDU) wraz z Socjaldemokratyczną Partią Niemiec (SPD). Łącznie w Landtagu zasiada 126 posłanek i posłów. Parlament ma władzę ustawodawczą.

Kup książkę

Poleć książkę

Drezno

Drezno (Dresden) to miasto sporej wielkości, w którym mieszka 536 tys. osób. Na zwiedzanie warto przeznaczyć przynajmniej kilka dni. Choć na pozór starówka nie wydaje się zbyt rozległa, dobrze jest ją powoli poznawać, oglądając odnawiane z pietyzmem zabytki. Także wizyty w licznych muzeach, których nie powinniśmy pominąć, zajmą sporo czasu. Żelazne punkty zwiedzania to Galeria Dawnych Mistrzów oraz bogata kolekcja porcelany na terenie Zwingeru, a także Zielone Sklepienie, czyli skarbiec zamkowy. Ciekawych muzeów jest jednak znacznie więcej – by wspomnieć chociażby Muzeum Higieny, Albertinum czy różnorodne ekspozycje zamkowe. Koniecznie trzeba też odwiedzić dzielnicę Loschwitz oraz podmiejską rezydencję Pillnitz.

HISTORIA

Dzieje Drezna nierozdzielnie wiążą się z Wettinami. Po raz pierwszy gród nad Łabą wspomniany został w 1206 r. Wiadomo, że obok miasta w obrębie murów, w rejonie, gdzie dziś stoi Frauenkirche, znajdowało się przedmieście. I choć już w 1216 r. Drezno określano mianem miasta, to jego rozwój na dobre rozpoczął się dopiero w 1485 r. wraz z rozbiem rodów Wettinów na dwie linie: Ernestynów i Albertynów. Pierwsi objęli Vogtland i część Turyngii. Drużdy na swą rezydencję wybrali właśnie Drezno.

Wygląd miasta zaczął zmieniać się pod koniec XV w. Po wielkim pożarze, który strawił Drezno, odbudowano je już nie jako drewniane, lecz murowane. Powoli zaczął zadomawiać się w nim

▼ Kościół Dworski i pomnik króla Johanna von Sachsena

Kup książkę

Poleć książkę

styl renesansowy, ale już w XVII stuleciu na dobre został on wyparty przez barok, z którego Drezno słynie do dziś.

Mimo że w 1517 r. w nieodległej Wittenberdze Marcin Luter ogłosił swoje tezy, aż do 1539 r. Drezno pozostawało miastem katolickim. Dopiero po śmierci Jerzego Brodatego przedstawiciele albertyńskiej gałęzi Wettinów przyjęli nowe prądy religijne. Luteranizm dominował aż do końca XVII w. Kolejne zmiany nastąpiły za panowania Fryderyka Augusta I, który – by przyjąć koronę Polski – przeszedł na katolicyzm. Władca znany w Polsce jako August II Mocny odmienił całkowicie wizerunek Drezna. W panoramie miasta pojawił się Zwinger, a nad Łabą, w sąsiedztwie zamku, zaczęto budować katolicki tzw. Kościół Dworski. Drezno stało się artystycznym miastem, w którego krajobrazie szczególnie zapisali się architekci Matthäus Daniel Pöppelmann oraz George Bähr. Pierwszy był nadwornym architektem Augusta II Mocnego, drugi wznosił na Nowym Rynku kościół Frauenkirche. Twierdza Drezno zmieniła się w miasto rezydencjalne.

Krach nastąpił wraz z wojną siedmioletnią, która trwała w latach 1756–63. Po opanowaniu sytuacji dotarły tu echa rewolucji francuskiej, którą podchwycili mieszkańcy saksońskiej stolicy. Do tego doszło błędne z dzisiejszej perspektywy sprzymierzenie się z Napoleonem i przystąpienie do Związku Reńskiego. Po porażce Bonapartego Saksonia utraciła część swego terytorium. Jednak – paradoksalnie – był to dobry czas dla kultury. Obok Zwingeru stanęła Opera według projektu Gottfrieda Sempera, wystawiane były kolejne spektakle, rozwijała się Akademia

Sztuk Pięknych. Z kolei druga połowa XIX w. to industrializacja połączona z budową sieci kolejowej, rozwojem żeglugi parowej na Łabie oraz uruchomieniem zelektryfikowanych linii tramwajowych. Wiek XX przyniósł powołanie republiki oraz abdykację Fryderyka Augusta III w dniu 13 listopada 1918 r., co zakończyło 800-letnie rządy Wettinów w Saksonii.

Dwudzieste stulecie to oczywiście mroczne rządy nazistów i noc kryształowa, podczas której spłonęła drezdeńska synagoga. Na czarnych kartach historii zapisała się też noc z 13 na 14 lutego 1945 r. Wówczas to lotnictwo alianckie zbombardowało śródmieście Drezna. W efekcie zabytkowe centrum zamieniło się w morze gruzów. W czasach Niemieckiej Republiki Demokratycznej wiele obszarów miasta zabudowano blokami z wielkiej płyty, ale z gruzów podnoszono też zabytki, ze Zwingerem na czele. Po zjednoczeniu Niemiec nowi rządzący musieli się zmierzyć z problemem, którym była przepaść gospodarcza, jaka dzieliła stare landy od tych ze wschodnich Niemiec.

Już w XXI w. Drezno dwukrotnie zmagало się z powodzią. Łaba, która wylewała w 2002 r., a następnie w 2013 r., niszczyła m.in. staromiejską część stolicy Saksonii, a także dzielnicę Loschwitz. Dziś skutki wysokiej wody są właściwie niezauważalne. Wciąż jednak trwa odbudowa z wojennych zniszczeń kwartałów staromiejskich. Nad Nowym Rynkiem znów dumnie wznosi się kopia Frauenkirche, ale wokół placu nadal można jeszcze zobaczyć fundamenty przedwojennych budynków, które czekają na rekonstrukcję.

Wokół Nowego i Starego Rynku

Nowy Rynek to nieregularny plac, przy którym dziś znów oglądać możemy **kościół Marii Panny** (Frauenkirche). Świątynię otaczają współczesne, powstałe już w XXI w. **kamienice**, które, na szczęście udanie, przywołują ducha starego Drezna. Zadbano o ich detale (portale, wykusze)

oraz kolorystykę. Co ważne, nie ma tu „sklejania” przypadkowych budynków.

Starówka Drezna odbudowywana jest całymi kwartałami, dlatego ich zabudowa jest spójna – w 2015 r. prace trwały w kwartale między Jüdenhof a Rosmaringasse i Schloßstraße. W okolicach rynku też jest kilka ciekawych,

▼ Widok na Nowy Rynek i Kościół Marii Panny

zrekonstruowanych zabytków – jak choćby **Pałac Kurlandzki** (Kurländer Palais) – ale są i obiekty z czasów NRD – jak **Pałac Kultury** (Kulturpalast). By poznać skomplikowaną, powojenną historię miasta, warto zobaczyć i jedno, i drugie.

Miejsce to od połowy XVI w. wielokrotnie się zmieniało. Kulminacyjnym momentem rozwoju były oczywiście czasy Augusta Mocnego. Momentem upadku – naloty dywanowe w 1945 r., kiedy to okolice Nowego Rynku legły w gruzach. Przez lata NRD o fakcie tym przypominały ponure ruiny Frauenkirche. Dziś – obok placu Teatralnego – to miejsce, które znów tłumnie wypełniają turyści.

Nowy Rynek zdobią dwa pomniki. **Pomnik Marcina Lutra** stoi przed wejściem do kościoła Frauenkirche. Bliżej południowej pierzei placu ustawiony jest z kolei **pomnik Fryderyka Augusta II**, króla Saksonii w latach 1836–54. Jeszcze jedną ozdobą jest **fontanna Turecka** (Türkenbrunnen) ustawiona na pamiątkę zwycięstwa wojsk Jana III Sobieskiego, wspieranych również przez wojska saksońskie, nad Turkami. Znajduje się przed Johanneum.

★ **Kościół Marii Panny** ⓘ Frauenkirche; www.frauenkirche-dresden.de; pn.–pt. 10.00–12.00 i 13.00–18.00, w weekendy w zależności od zaplanowanych wydarzeń i nabożeństw; wstęp wolny; wystawa poświęcona rekonstrukcji otwarta w tych samych godzinach co kościół, wstęp wolny; wejście na kopułę III–X pn.–sb. 10.00–18.00, nd. 12.30–18.00, XI–II pn.–sb. 10.00–16.00, nd. 12.30–16.00; wstęp 8 EUR, ulgowy 5 EUR, to dziś znów najbardziej charakterystyczna świątynia Drezna. Jej budowę rozpoczęto w 1726 r. według projektu George'a Bähra. Prace trwały aż do 1743 r.

Z panoramy Drezna kopuła zniknęła w ostatnich miesiącach wojny, w lutym 1945 r. Po nocnych nalotach z 13 na 14 lutego wydawało się, że świątynia je przetrwała. Niestety, po dwóch dniach tony kamienia runęły w dół. Przez kolejne dekady na rynku o tragicznej historii przypominały jedynie części prezbiterium oraz północno-zachodniej wieży. Od budowę rozpoczęto dopiero w 1994 r. Oryginalne fragmenty zostały opisane, ponumerowane, by później na wielkich regałach ustawionych na placu oczekiwać na wmurowanie.

Kup książkę

Poleć książkę

Pałac Kultury (Kulturpalast; Schloßstraße 2; www.kulturpalast-dresden.de) to chyba najbardziej zaskakujący obiekt na Starym Mieście. Pozostałość po Niemieckiej Republice Demokratycznej ma pewnie tylu samo zwolenników, co przeciwników. Modernistyczne, szklane pudełko zostało otwarte w 1969 r. Po upadku muru berlińskiego i późniejszej decyzji o odbudowie kamienic wokół Nowego Rynku, drezdeński pałac nie został skazany na zagładę i nie podzielił losu Pałacu Republiki w Berlinie (tam podobny „klocek”, który powstał w sąsiedztwie Wyspy Muzeów, został zburzony). W tej chwili Pałac Kultury jest remontowany. Po zdjęciu rusztowań

wciąż będzie można oglądać propagandową **mozaikę** *Droga czerwonej flagi* (*Der Weg der roten Fahne*), znajdującą się na zachodniej, zwróconej w stronę zamku elewacji budynku.

Stary Rynek (Alt Markt) oczywiście nie bez powodu nosi taką właśnie nazwę. Jego początki sięgają XIII w., kiedy to wytyczony został plac o wymiarach ok. 100 na 130 m. Nazwa „Stary” pojawiła się na dobre po wytyczeniu drugiego z rynków – zwanego „Nowym” – który w krajobrazie miasta zagościł w XVI w.

Chichotem historii można określić fakt, że zabudowa wokół Starego Rynku w większości z odległą przeszłością nie ma nic wspólnego. Pierzeje

▼ Stary Rynek

w socrealistycznych szatach to efekt po wojennej odbudowy tej części Drezna. Wschodnią i zachodnią tworzą udane realizacje z przełomu lat 50. i 60. XX w. W budynkach tych doszukać się można nawet elementów wyjętych z baroku – jak pilastry akcentujące wejścia, rzeźby czy boniowany wysoki cokół kryjący aż dwie kondygnacje. Ciekawe są też płaskorzeźby w podcieniach, na których można znaleźć np. pracujące kobiety, eleganckich mężczyzn czy chińskich rolników. Południową pierzeję tworzy dziś nowoczesny biurowiec, który gabarytami nawiązuje do wcześniejszych realizacji. Od północy rynek zamknięto, budując wspomniany **Pałac Kultury**.

Kościół św. Krzyża 📍 *Kreuzkirche*; wejście na wieżę pn–pt. 10.00–18.00; sb. 10.00–15.00, nd. 12.00–15.00; wstęp 4 EUR, ulgowy 2,50 i 1 EUR, znajduje się przy południowo-wschodnim narożniku Starego Rynku. Neobarokowy wygląd otrzymał w ostatnich latach XIX w. Kościół zwraca dziś uwagę głównie wysoką na 92 m wieżą. Historia świątyni w tym miejscu sięga już XIII w. Wtedy to zbudowano tu kościół św. Mikołaja. Tu też w 1539 r. powstała pierwsza w Dreźnie świątynia ewangelicka założona na fali reformacji Marcina Lutera. Zaskoczeniem jest wnętrze. Po wojnie nie przeprowadzono rekonstrukcji, ale pozostawiono surowe ściany – jedynymi dekoracjami są resztki

Kup książkę

Poleć książkę

für Sächsische Volkskunst; <https://volkskunst.skd.museum/>; wt.–nd. 10.00–18.00; wstęp 5 EUR, ulgowy 4 EUR. Obejrzyć tu można zbiory pokazujące sztukę ludową Saksonii, z uwzględnieniem tradycji charakterystycznych dla regionów Łużyc oraz Rudaw. Odrębną kolekcję stanowią lalki teatralne. Jest ich tu ok. 50 tys. Najstarsze liczą sobie po 200 lat.

Promenada nad Łabą ciągnie się tak naprawdę od mostu Marienbrücke, wzdłuż Nowego Miasta i dalej Bautzner Straße aż do Loschwitz. Jest to popularna trasa rowerowa, często można tu też spotkać osoby uprawiające jogging, z dala od miejskiego zgiełku. Latem na nowomiejskim odcinku promenady staje kino letnie, gdzie odbywa się cykl pokazów „Filmowe noce nad Łabą”. Są tu organizowane różnego rodzaju koncerty pod gołym niebem. Mieszkańcy Drezna

przychodzą na promenadę też po to, by posiedzieć na kocach nad Łabą.

Odwach nowomiejski (Neustädter Wache/Blockhaus; Neustädter Markt 19) to odpowiednik staromiejskiego budynku stojącego przy placu Teatralnym. Zbudowany został przy wjeździe na most Augustusbrücke w latach 1732–55 w stylu barokowym. Budowla o nienaganych proporcjach pozbawiona jest właściwie charakterystycznych dla epoki, w której powstała, ozdób. Wyjątkami są rzeźby na tympanonie oraz skromne dekoracje nad oknami.

Widok Canaletta (Canaletto Blick) jest współczesną instalacją ustawioną na promenadzie, w sąsiedztwie odwachu. To ustawiona na sztaludze rama od obrazu. Gdy spojrzymy przez nią, zobaczymy staromiejską część Drezna z perspektywy, z jakiej w 1748 r. malował

ją Canaletto. Porównując współczesny widok z obrazem mistrza (na ramie jest jego reprodukcja) oraz mając w pamięci archiwalne zdjęcia zniszczonego Drezna, można sobie uświadomić, ile pracy włożono po wojnie, by przywrócić miastu pierwotny blask.

Hotel Bellevue (Große Meißener Straße 15) to tynkowana na żółto skromna, 3-kondygnacyjna barokowa budowla z 1724 r. Od strony Łąby przylega do niej niewielki ogród z fontanną. Od strony ulicy dobudowane jest do niej nowoczesne skrzydło.

Pawilon Japoński (Japanischer Pavillon) to kolejny obiekt na promenadzie. Okrągła budowla swą nazwę bierze od orientalnego dachu, jakim jest nakryta. Obok znajdują się tzw. **ogrody japońskie**.

Pałac Japoński (Japanisches Palais; Palais Platz 15) to kolejne dzieło Matthäusa Daniela Pöppelmann, twórcy Zwingeru. Powstał w latach 1728–39 na bazie pałacu holenderskiego, kupionego

w 1719 r. przez Augusta Mocnego. To tu władca chciał gromadzić swe zbiory porcelany, które dziś prezentowane są na zamku. Ozdobą fasady wejściowej jest portal będący przykładem przejścia ze stylu barokowego w klasycyzm. Fasada ogrodowa – otwierająca się na Łabę – jest znacznie skromniejsza. Jej jedyną ozdobą jest płaskorzeźba z wizerunkiem Augusta Mocnego oraz kamienna korona na szczycie.

Dziś sale pałacu zajmuje **Muzeum Etnograficzne** **Museum für Völkerkunde**; www.skd.museum; wt.–nd. 10.00–18.00; **wstęp wolny**. Nowa wystawa stała dopiero jest tworzona. Udostępniane są już tzw. *drezdeński pokój adamaszkowy* oraz ekspozycja tekstyliów. Dodatkowo organizowane są wystawy czasowe, nie tylko etnograficzne.

Plac Pałacowy (Palais Platz) rozciąga się przed wejściem do Pałacu Japońskiego. Głównym elementem nieco pustego miejsca jest **fontanna**. W północno-zachodniej części placu stoi do

▼ Pawilon Japoński

Kup książkę

Poleć książkę

Pillnitz

Na wschodnich krańcach dzisiejszego Drezna położona jest rezydencja Pillnitz (Schloss Pillnitz, August-Böckstiegel-Straße 2). Początkowo istniał tu niewielki, renesansowy zamek. Gdy posiadłość zakupił August Mocny, dokonał w nim zmian w stylu barokowym. Posiadłość zaś stała się upominkiem, jaki przygotował swej metresie hrabinie Cosel. Rozległe założenie stworzył architekt Matthäus Daniel Pöppelmann. Kształt, jaki widzimy dziś, to efekt rozbudowy z XIX w. Wtedy to dwa niezależne od siebie pałace, tzw. Górny i Wodny, zostały połączone nowym skrzydłem.

★ **Pałace Wodny i Górny** (Wasserpalais, Bergpalais) usytuowane są równolegle do siebie. Pierwszy z nich stoi nad brzegiem Łaby. Od strony rzeki zaprojektowana została przystań, do której mogły przybijać łodzie. Pałac Górny znajduje się nieco wyżej, za rozległym dziedzińcem rozdzielającym te dwa elementy założenia. Stanęły w latach 1720–23. Są to 2-kondygnacyjne budowle nakryte okazałymi, łamanymi dachami. Wejścia do budynków akcentują 4-kolumnowe portyki – ciekawostką jest fakt, że na głowicach kolumn pojawiają się

herby Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Ale to nie one są dekoracjami przyciągającymi wzrok. Turyści oglądają przede wszystkim zewnętrzny fryz pod dachem, udekorowany orientalnymi malowidłami, oraz malowane płyciny między oknami. Widać tu postaci w charakterystycznych strojach z Dalekiego Wschodu oraz orientalne budowle.

Dziś w pałacach mieści się **Muzeum Rzemiosła Artystycznego** 📍 **Kunstgewerbemuseum**; www.skd.museum; 1V–1 XI wt.–nd. 10.00–18.00; wstęp 8 EUR, ulgowy 6 EUR – ważny również w Muzeum Zamkowym, parku i oranżerii. Ekspozycja podzielona jest na dwie części. W Pałacu Górnym są to m.in. sale z oryginalnym wyposażeniem, a także kolekcja mebli i rękodzieła (koronki czy ceramika), a także XX-wieczne rzemiosło artystyczne. Oddzielnym fragmentem ekspozycji są przedmioty wytwarzane w zakładach Hellerau (zob. s. 82). W Pałacu Wodnym z kolei prezentowane są dokonania XVII- i XVIII-wiecznych rzemieślników.

Nowy Pałac 📍 **Neues Palais**; www.schlosspillnitz.de; 1V–1 XI wt.–nd. 10.00–18.00; obowiązuje bilet do Muzeum

▼ Pałac Wodny

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

- 1. ZAREJESTRUJ SIĘ**
- 2. PREZENTUJ KSIĄŻKI**
- 3. ZBIERAJ PROWIZJĘ**

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA

 Helion SA

Travelbook to Twój niezastąpiony towarzysz podróży. Wskaże Ci najważniejsze atrakcje, podpowie, czego szukać poza głównymi szlakami, i wprowadzi w świat miejscowych obyczajów. Znajdziesz w nim opisy najciekawszych regionów i miast, a sprawdzone informacje praktyczne umożliwią staranne zaplanowanie podróży.

Drezno i Saksonia

Drezno to perła wschodnich Niemiec. Odbudowana po bombardowaniu w czasie II wojny światowej starówka zachwyca dziś tysiące turystów. Nad Łabę przyciągają ich również znane na całym świecie kolekcje sztuki oraz nie mniej słynna opera. Saksonia to kraina urokliwych miast i miasteczek, malowniczych twierdz i zamków oraz cudów przyrody takich jak Szwajcaria Saksońska. To też przesycona historią kraina pełna pamiątek czasów reformacji, saskich elektorów oraz... NRD.

Średniowieczne miasta

Wspaniałe **barokowe pałace**

Bogate muzea i galerie

Górskie **krajobrazy Rudaw**

Winnice, parki i ogrody

Kraina **Domów Przysłupowych**

Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900
0 601 339900

 Bezdroża

Sprawdź najnowsze promocje:
● <http://bezdroza.pl/promocje>
Przewodniki najchętniej czytane
● <http://bezdroza.pl/bestsellery>
Zamów informator podróżniczy:
● <http://bezdroza.pl/newsletter>

Helion SA
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: bezdroza@bezdroza.pl
<http://bezdroza.pl>

ebook dostępny wyłącznie na:
ebookpoint.PL

ISBN 978-83-283-4546-1

Cena 26,90 zł